

ACORD

Între Republica Moldova, pe de o parte, și Uniunea Europeană, pe de altă parte, privind participarea Republicii Moldova la programul Uniunii LIFE – programul pentru mediu și politici climatice

Guvernul Republicii Moldova (denumit în continuare „Republica Moldova”),

pe de altă parte,

și

Comisia Europeană (denumită în continuare „Comisia”), în numele Uniunii Europene,

pe de o parte,

denumite în continuare „părțile”,

Având în vedere Protocolul I la Acordul de asociere dintre Uniunea Europeană și Comunitatea Europeană a Energiei Atomice și statele membre ale acestora, pe de o parte, și Republica Moldova, pe de altă parte, privind acordul-cadru dintre Uniunea Europeană și Republica Moldova cu privire la principiile generale de participare a Republicii Moldova la programele Uniunii¹ (denumit în continuare „Protocolul I”), în special articolul 5;

ÎNTRUCÂT programul LIFE al Uniunii Europene a fost instituit prin Regulamentul (UE) 2021/783 al Parlamentului European și al Consiliului²;

ÎNTRUCÂT clauzele și condițiile specifice ale asocierii Republicii Moldova la un program al Uniunii ar trebui să fie stabilite printr-un memorandum de înțelegere între Uniunea Europeană și țara asociată;

ÎNTRUCÂT prezentul acord internațional constituie un memorandum de înțelegere prevăzut la articolul 5 din Protocolul I și are aceleași efecte juridice ca un astfel de memorandum de înțelegere;

AVÂND ÎN VEDERE eforturile Uniunii de a-și uni forțele cu partenerii internaționali pentru a conduce acțiunile de răspuns la provocările mondiale în concordanță cu planul de acțiune pentru oameni, planetă și prosperitate din cadrul programului Organizației Națiunilor Unite „Transformarea lumii în care trăim: Agenda 2030 pentru dezvoltare durabilă” și recunoscând provocările majore în materie de mediu și climă care, dacă nu sunt abordate, vor avea consecințe negative semnificative;

RECUNOSCÂND principiile generale prevăzute în Regulamentul (UE) 2021/783 al Parlamentului European și al Consiliului;

RECUNOSCÂND obiectivele programului LIFE de a contribui la tranziția către o economie durabilă, circulară, eficientă din punct de vedere energetic, bazată pe surse regenerabile de

¹ JO L 260, 30.8.2014, p. 4.

² Regulamentul (UE) 2021/783 al Parlamentului European și al Consiliului din 29 aprilie 2021 de instituire a unui program pentru mediu și politici climatice (LIFE) și de abrogare a Regulamentului (UE) nr. 1293/2013 (JO L 172, 17.5.2021, p. 53).

NG

N.A.

energie, neutră din punct de vedere climatic și rezilientă la schimbările climatice, în vederea protejării, refacerii și îmbunătățirii calității mediului, inclusiv a aerului, a apei și a solului, și în vederea stopării și inversării declinului biodiversității și combaterii degradării ecosistemelor, inclusiv prin sprijinirea punerii în aplicare și a gestionării rețelei Natura 2000, contribuind astfel la dezvoltarea durabilă;

SUBLINIIND că ambiția în materie de mediu a Pactului verde nu va fi realizată prin acțiunea individuală a Uniunii Europene. Factorii determinanți ai schimbărilor climatice și ai declinului biodiversității sunt de ordin mondial și nu se limitează la frontierele naționale;

URMĂRIND să stabilească condiții reciproc avantajoase pentru a sprijini dezvoltarea, punerea în aplicare, monitorizarea și asigurarea respectării legislației și a politicii relevante în domeniul mediului, prin sprijinirea entităților publice și private să dezvolte, să demonstreze și să promoveze tehnici, metode și abordări inovatoare, și acționând ca un catalizator pentru implementarea pe scară largă a unor soluții tehnice și politice de succes;

URMĂRIND să își consolideze cooperarea prin sprijinirea, în cadrul programului LIFE, a proiectelor care vizează principiile și obiectivele legislației și politicilor Uniunii Europene în domeniul mediului și al climei, în vederea abordării provocărilor mondiale în materie de mediu și climă;

AVÂND ÎN VEDERE obiectivele și valorile comune, precum și legăturile strânse dintre părți în domeniul mediului și al politicilor climatice și recunoscând dorința comună a părților de a-și dezvolta, consolida, stimula și extinde în continuare relațiile și cooperarea în domeniul respectiv,

CONVIN DUPĂ CUM URMEAZĂ:

Articolul 1

Domeniul de aplicare al acordului de asociere

1. Republica Moldova participă, în calitate de țară asociată, și contribuie la toate părțile programului LIFE menționate în articolul 4 și articolul 6 din Regulamentul (UE) 2021/783 al Parlamentului European și al Consiliului³ în versiunea sa cea mai actualizată.

Articolul 2

Clauzele și condițiile de participare la programul LIFE

1. Republica Moldova participă la programul LIFE în conformitate cu condițiile stabilite în Protocolul I și în conformitate cu clauzele și condițiile stabilite în prezentul acord, în actul juridic menționat la articolul 1 din prezentul acord, precum și în orice alte norme referitoare la implementarea programului LIFE, în versiunile lor cele mai actualizate.

2. Cu excepția cazului în care se prevede altfel în clauzele și condițiile menționate la alineatul (1) din prezentul articol, entitățile juridice stabilite în Republica Moldova pot participa la acțiunile programului LIFE în condiții echivalente celor aplicabile entităților juridice stabilite în Uniune, inclusiv în ceea ce privește respectarea măsurilor restrictive ale

³ JO L 172, 17.5.2021, p. 53.

Uniunii Europene⁴.

3. Reprezentanții Republicii Moldova au dreptul de a participa în calitate de observatori la comitetul menționat la articolul 22 alineatul (1) din Regulamentul (UE) 2021/783 al Parlamentului European și al Consiliului care instituie Comitetul pentru programul LIFE, fără drept de vot și pentru punctele care privesc Republica Moldova. Comitetul respectiv se întrunește fără reprezentanții Republicii Moldova în momentul votării. Republica Moldova va fi informată cu privire la rezultat.

4. Cheltuielile de deplasare și de subzistență suportate de reprezentanții și experții Republicii Moldova în scopul participării în calitate de observatori la lucrările comitetului menționat la articolul 22 alineatul (1) din Regulamentul (UE) 2021/783 al Parlamentului European și al Consiliului sau la alte reuniuni legate de implementarea programului LIFE sunt rambursate de Uniunea Europeană pe aceeași bază și în conformitate cu procedurile în vigoare pentru reprezentanții statelor membre ale Uniunii Europene.

5. Părțile depun toate eforturile, în cadrul dispozițiilor existente, pentru a facilita libera circulație și ședere a persoanelor care participă la activitățile ce intră sub incidența prezentului acord, precum și pentru a facilita circulația transfrontalieră a bunurilor și serviciilor destinate utilizării în cadrul acestor activități.

6. Republica Moldova ia, după caz, toate măsurile necesare pentru a se asigura că bunurile și serviciile achiziționate în Republica Moldova sau importate în Republica Moldova, care sunt finanțate parțial sau integral în temeiul acordurilor de grant și/sau al contractelor încheiate pentru realizarea activităților în conformitate cu prezentul acord, sunt scutite de taxele vamale, de taxele la import și de alte taxe fiscale, inclusiv TVA, aplicabile în Republica Moldova.

Articolul 3

Contribuția financiară

1. Participarea Republicii Moldova sau a entităților juridice din Republica Moldova la programul LIFE este condiționată de contribuția financiară a Republicii Moldova la program și la costurile conexe de gestionare, execuție și funcționare prevăzute în bugetul general al Uniunii Europene (denumit în continuare „bugetul Uniunii”).

2. Contribuția financiară corespunde sumei următoarelor elemente:

- a) o contribuție operațională și
- b) o taxă de participare.

3. Contribuția financiară ia forma unei plăți anuale efectuate în două tranșe și trebuie plătită cel târziu până în lunile mai și octombrie. Prin derogare, pentru anul 2023, contribuția financiară va fi plătită în anul 2024.

4. Contribuția operațională acoperă cheltuielile operaționale și de sprijin ale programului și se adaugă, atât sub formă de credite de angajament, cât și sub formă de credite de plată, cuantumurilor înscrise în bugetul Uniunii adoptat definitiv pentru programul LIFE.

5. Contribuția operațională la programul LIFE se bazează pe o cheie de contribuție

⁴Măsurile restrictive ale UE sunt adoptate în temeiul Tratatului privind Uniunea Europeană sau al Tratatului privind funcționarea Uniunii Europene.

definită ca raportul dintre produsul intern brut (PIB) al Republicii Moldova la prețurile pieței și PIB-ul Uniunii Europene la prețurile pieței. PIB-ul la prețurile pieței care trebuie să fie aplicat se stabilește de către serviciile specializate ale Comisiei pe baza celor mai recente date statistice disponibile pentru calculele bugetare din anul anterior anului în care este datorată plata anuală. Ajustările acestei chei de contribuție sunt prevăzute în anexa I.

6. Contribuția operațională se calculează aplicând cheia de contribuție, astfel cum a fost ajustată, creditelor de angajament înscrise în bugetul Uniunii adoptat definitiv pentru anul aplicabil pentru finanțarea programului LIFE.

7. Taxa de participare reprezintă 4 % din contribuția operațională anuală, astfel cum este calculată în conformitate cu alineatele (5) și (6), și este eșalonată în conformitate cu anexa I. Taxa de participare nu face obiectul niciunor ajustări sau corecții retroactive.

8. Uniunea Europeană furnizează Republicii Moldova informații cu privire la participarea sa financiară, astfel cum sunt incluse în informațiile bugetare, contabile, de performanță și de evaluare furnizate autorităților bugetare și autorităților care acordă descărcarea de gestiune ale Uniunii Europene în ceea ce privește programul LIFE. Aceste informații se transmit cu respectarea corespunzătoare a normelor Uniunii și ale Republicii Moldova în materie de confidențialitate și de protecție a datelor și nu aduc atingere informațiilor pe care Republica Moldova este îndreptățită să le primească în temeiul anexei II.

9. Toate contribuțiile Republicii Moldova sau toate plățile efectuate de Uniune, precum și calculul cuantumurilor datorate sau care urmează să fie primite se fac în euro.

Articolul 4

Monitorizare, evaluare și raportare

1. Fără a aduce atingere responsabilităților Comisiei, ale Oficiului European de Luptă Antifraudă (OLAF) și ale Curții de Conturi a Uniunii Europene în ceea ce privește monitorizarea și evaluarea programului LIFE, participarea Republicii Moldova la acest program face obiectul unei monitorizări continue, pe baza unui parteneriat între Comisie și Republica Moldova.

2. Normele privind buna gestiune financiară, inclusiv controlul financiar, recuperarea și alte măsuri antifraudă în legătură cu finanțarea din partea Uniunii Europene în temeiul prezentului acord sunt stabilite în anexa II.

Articolul 5

Dispoziții finale

1. Prezentul acord intră în vigoare la data la care părțile își comunică reciproc finalizarea propriilor proceduri necesare în acest scop.

2. Prezentul acord se aplică de la 1 ianuarie 2023. Prezentul acord rămâne în vigoare atâta timp cât este necesar pentru finalizarea tuturor proiectelor și activităților sau a părților acestora, finanțate din programul LIFE, a tuturor acțiunilor necesare pentru protejarea intereselor financiare ale Uniunii Europene și a tuturor obligațiilor financiare care decurg din punerea în aplicare a prezentului acord între părți.

3. Uniunea și Republica Moldova pot aplica prezentul acord cu titlu provizoriu, în conformitate cu legislația și cu procedurile interne ale fiecăreia. Aplicarea cu titlu provizoriu începe la data la care părțile își comunică reciproc finalizarea procedurilor lor interne necesare în acest scop.

4. În cazul în care Republica Moldova notifică Comisiei, care acționează în numele Uniunii, că nu își va finaliza procedurile interne necesare pentru intrarea în vigoare a prezentului acord, prezentul acord încetează să se aplice cu titlu provizoriu la data primirii notificării respective de către Comisie, care constituie data încetării în sensul prezentului acord.

5. Aplicarea prezentului acord poate fi suspendată de Uniunea Europeană în caz de neplată parțială sau integrală a contribuției financiare sau operaționale datorate de Republica Moldova în conformitate cu punctul II subpunctul 3 din anexa I.

Comisia notifică Republicii Moldova suspendarea aplicării prezentului acord printr-o scrisoare oficială de notificare care produce efecte în termen de 20 zile de la primirea acestei notificări de către Republica Moldova.

În cazul în care se suspendă aplicarea prezentului acord, entitățile juridice stabilite în Republica Moldova nu sunt eligibile să participe la procedurile de atribuire care nu sunt încă finalizate la data intrării în vigoare a suspendării. O procedură de atribuire se consideră încheiată atunci când, în urma procedurii respective, se asumă angajamente juridice.

Suspendarea nu aduce atingere angajamentelor juridice asumate cu entitățile juridice stabilite în Republica Moldova înainte de intrarea în vigoare a suspendării. Prezentul acord continuă să se aplice acestor angajamente juridice.

De îndată ce primește cuantumul întreg al contribuției financiare sau operaționale, Uniunea Europeană transmite imediat Republicii Moldova o notificare în acest sens. Suspendarea se revocă cu efect imediat după această notificare.

Începând cu data la care suspendarea este revocată, entitățile juridice din Republica Moldova sunt din nou eligibile în cadrul procedurilor de atribuire lansate după această dată și al procedurilor de atribuire lansate înainte de această dată, pentru care termenele de depunere a cererilor nu au expirat.

6. Oricare dintre părți poate denunța prezentul acord în orice moment printr-o notificare scrisă cu privire la intenția sa de a denunța prezentul acord.

Denunțarea produce efecte în termen de trei luni calendaristice de la data la care notificarea scrisă este primită de către destinatar. Data la care intră în vigoare denunțarea constituie data denunțării în sensul prezentului acord.

7. În cazul în care prezentul acord încetează să se aplice cu titlu provizoriu în conformitate cu alineatul (4) sau este denunțat în conformitate cu alineatul (6), părțile convin următoarele:

(a) proiectele sau acțiunile, activitățile sau părți ale acestora în legătură cu care au fost asumate angajamente juridice în cursul aplicării cu titlu provizoriu și/sau după intrarea în vigoare a prezentului acord și înainte de încetarea aplicării sau de denunțarea prezentului acord continuă până la finalizarea lor în condițiile stabilite în prezentul acord;

(b) contribuția financiară anuală pentru anul N în cursul căruia prezentul acord încetează să se aplice cu titlu provizoriu sau este denunțat se plătește în conformitate

cu articolul 3.

Părțile soluționează de comun acord orice alte consecințe ale denunțării sau ale încetării aplicării cu titlu provizoriu a prezentului acord.

8. Prezentul acord nu poate fi modificat decât în scris, cu acordul comun al părților. Intrarea în vigoare a modificărilor va urma aceeași procedură ca cea aplicabilă pentru intrarea în vigoare a prezentului acord.

9. Anexele la prezentul acord sunt parte integrantă a acestuia.

Prezentul acord se redactează în dublu exemplar în limbile engleză și română, fiecare text fiind autentic în egală măsură. În cazul unor divergențe de interpretare, prevalează textul în limba engleză.

Încheiat la *Chișinău*, la data de *26 noiembrie*, anul două mii douăzeci și doi

PENTRU REPUBLICA MOLDOVA,

PENTRU UNIUNEA EUROPEANĂ,

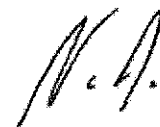
Natalia GAVRILIȚA
Prim-ministru
al Republicii Moldova

Virginijus SINKEVIČIUS,
Comisar pentru mediu, oceane și
pescuit

ANEXA I: Norme care reglementează contribuția financiară a Republicii Moldova la programul LIFE (2021-2027)

ANEXA II: Buna gestiune financiară

Anexa I

Norme care reglementează contribuția financiară a Republicii Moldova la programul LIFE (2021-2027)

I. Calcularea contribuției financiare a Republicii Moldova

1. Contribuția financiară a Republicii Moldova la programul LIFE se stabilește anual în mod proporțional cu cuantumul disponibil în fiecare an în bugetul Uniunii pentru creditele de angajament necesare gestionării, execuției și funcționării programului LIFE și suplimentar față de acest cuantum disponibil.
2. Taxa de participare menționată la articolul 3 alineatul (7) din prezentul acord se introduce progresiv, după cum urmează:
 - 2023: 1,5 %;
 - 2024: 2 %;
 - 2025: 3 %;
 - 2026: 3,5 %;
 - 2027: 4 %.
3. În conformitate cu articolul 3 alineatul (5) din prezentul acord, contribuția operațională care trebuie plătită de Republica Moldova pentru a participa la programul LIFE va fi calculată pentru exercițiile financiare respective prin aplicarea unei ajustări la cheia de contribuție.

Ajustarea cheii de contribuție se face după cum urmează:

$\text{Cheia de contribuție ajustată} = \text{Cheia de contribuție} \times \text{Coeficient}$

Coeficientul utilizat pentru calculul de mai sus în scopul ajustării cheii de contribuție este 0,1 pentru anul 2023 și anul 2024 și 0,25 pentru anii 2025, 2026 și 2027.

II. Plata contribuției financiare a Republicii Moldova

1. Comisia comunică Republicii Moldova, cât mai curând posibil și cel târziu în momentul emiterii primei cereri de fonduri din exercițiul financiar în cauză, următoarele informații:

- a. cuantumurile creditelor de angajament din bugetul Uniunii adoptat definitiv pentru anul în cauză pentru liniile bugetare referitoare la participarea Republicii Moldova la programul LIFE;
- b. cuantumul taxei de participare menționate la articolul 3 alineatul (7) din prezentul acord.

Pe baza proiectului său de buget, Comisia furnizează, cât mai curând posibil și cel târziu până la data de 1 septembrie a exercițiului financiar în cauză, o estimare a informațiilor pentru anul următor menționate la literele (a) și (b).

2. Comisia emite, până cel târziu în lunile aprilie și septembrie ale fiecărui exercițiu financiar, o cerere de fonduri adresată Republicii Moldova, corespunzătoare contribuției sale în temeiul prezentului acord.

Fiecare cerere de fonduri prevede obligația ca plata reprezentând șase doispzeciimi din contribuția Republicii Moldova să fie efectuată în termen de cel mult 30 de zile de la emiterea cererii de fonduri.

Prin derogare, pentru anul 2023, Comisia va lansa cererea de fonduri în anul 2024.

3. Republica Moldova își plătește contribuția financiară în temeiul prezentului acord în conformitate cu punctul II din prezenta anexă. În cazul în care Republica Moldova nu efectuează plata până la scadență, Comisia trimite o scrisoare oficială de atenționare.

Orice întârziere a plății contribuției financiare conduce la plata de către Republica Moldova a unei dobânzi penalizatoare, care se aplică soldului începând cu data scadenței.

Rata dobânzii pentru cuantumurile neplătite la data scadenței este rata aplicată de Banca Centrală Europeană operațiunilor sale principale de refinanțare, astfel cum este publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene, seria C, în vigoare în prima zi calendaristică a lunii în care cade data scadenței, majorată cu trei puncte procentuale și jumătate.

În cazul în care întârzierea la plata contribuției este de natură să compromită în mod semnificativ implementarea și gestionarea programului LIFE, participarea Republicii Moldova la programul LIFE va fi suspendată de către Comisie în condiții de neplată în termen de 20 de zile lucrătoare de la trimiterea unei scrisori oficiale de atenționare, fără a aduce atingere obligațiilor Uniunii în conformitate cu acordurile de grant și/sau contractele deja încheiate, corespunzătoare punerii în aplicare a acțiunilor indirecte pentru care a fost selectată Republica Moldova.

NG

N. A.

Anexa II

Buna gestiune financiară

Secțiunea 1. Protejarea intereselor financiare și recuperare

Articolul I Revizuri și audituri

1. Uniunea Europeană are dreptul de a efectua, în conformitate cu actele aplicabile ale uneia sau mai multor instituții sau organisme ale Uniunii Europene și astfel cum se prevede în acordurile și/sau contractele relevante, revizuri și audituri tehnice, științifice, financiare sau de altă natură, la domiciliul oricărei persoane fizice cu reședința în Republica Moldova sau la sediul oricărei entități juridice stabilite în Republica Moldova care primește finanțare din partea Uniunii Europene, precum și la domiciliul sau sediul oricărui terț implicat în execuția fondurilor Uniunii Europene care își are reședința sau este stabilit în Republica Moldova. Aceste revizuri și audituri pot fi efectuate de agenții instituțiilor și ai organismelor Uniunii, în special de Comisia Europeană și de Curtea de Conturi Europeană, sau de alte persoane împuternicite de Comisia Europeană.

2. Agenții instituțiilor și ai organismelor Uniunii Europene, în special ai Comisiei Europene și ai Curții de Conturi Europene, precum și celelalte persoane împuternicite de Comisia Europeană au un acces corespunzător la spații, lucrări și documente (atât în format electronic, cât și în format tipărit), precum și la toate informațiile necesare pentru efectuarea auditurilor respective, inclusiv dreptul de a obține copii fizice/electronice și extrase ale oricărui document sau ale conținutului oricărui mediu de stocare a datelor deținut de persoana fizică sau juridică auditată sau de terțul auditat.

3. Republica Moldova nu împiedică și nu obstrucționează în niciun fel exercitarea de către agenții sau celelalte persoane menționate la alineatul (2) a dreptului de intrare în Republica Moldova și nici accesul acestora la domiciliile/sediile persoanelor controlate în scopul îndeplinirii sarcinilor menționate la prezentul articol.

4. Revizuirile și auditurile pot fi efectuate și după suspendarea aplicării prezentului acord în temeiul articolului 5 alineatul (5) din prezentul acord, după încetarea aplicării sale cu titlu provizoriu sau după denunțarea sa, în termenii stabiliți în actele aplicabile ale uneia sau mai multor instituții sau organisme ale Uniunii Europene și astfel cum se prevede în acordurile și/sau contractele relevante referitoare la orice angajament juridic de execuție a bugetului Uniunii asumat de Uniunea Europeană înainte de data la care intră în vigoare suspendarea aplicării prezentului acord în temeiul articolului 5 alineatul (5), încetarea aplicării sale cu titlu provizoriu sau denunțarea sa.

Articolul 2
Combaterea neregulilor, a fraudelor și a altor infracțiuni
care aduc atingere intereselor financiare ale Uniunii

1. Comisia Europeană și Oficiul European de Luptă Antifraudă (OLAF) sunt autorizate să desfășoare investigații administrative, inclusiv controale și inspecții la fața locului, pe teritoriul Republicii Moldova. Aceste investigații se efectuează în conformitate cu clauzele și condițiile stabilite de actele aplicabile ale uneia sau mai multor instituții ale Uniunii Europene.
2. Autoritățile competente din Republica Moldova informează Comisia Europeană sau OLAF, într-un interval de timp rezonabil, cu privire la orice faptă sau suspiciune care le-a fost adusă la cunoștință cu privire la o neregulă, la o fraudă sau la altă activitate ilegală care aduce atingere intereselor financiare ale Uniunii.
3. Controalele și inspecțiile la fața locului pot fi efectuate la domiciliul oricărei persoane fizice cu reședința în Republica Moldova sau la sediul oricărei entități juridice stabilite în Republica Moldova care primește fonduri din partea Uniunii Europene, precum și la domiciliul/sediul oricărui terț implicat în execuția fondurilor Uniunii care își are reședința sau este stabilit în Republica Moldova.
4. Controalele și inspecțiile la fața locului sunt pregătite și realizate de Comisia Europeană sau de OLAF în strânsă colaborare cu autoritatea competentă din Republica Moldova desemnată de către Guvernul Republicii Moldova. Autoritățile desemnate i se notifică, cu suficient timp înainte, obiectul, scopul și temeiul juridic al controalelor și inspecțiilor, astfel încât să poată oferi asistență. În acest scop, funcționarii autorităților competente din Republica Moldova pot participa la controalele și inspecțiile la fața locului.
5. La cererea autorităților din Republica Moldova, controalele și inspecțiile la fața locului pot fi efectuate împreună cu Comisia Europeană sau cu OLAF.
6. Agenții Comisiei și personalul OLAF au acces la toate informațiile și documentația, inclusiv datele informatice, cu privire la operațiunile în cauză, care sunt necesare pentru buna desfășurare a controalelor și inspecțiilor la fața locului. Aceștia pot, în special, să realizeze copii ale documentelor relevante.
7. În cazul în care persoana sau entitatea respectivă ori un alt terț se opune unui control sau unei inspecții la fața locului, autoritățile din Republica Moldova, acționând în conformitate cu normele și reglementările naționale, asistă Comisia Europeană și OLAF, pentru a le permite să își îndeplinească sarcina de efectuare a controlului sau a inspecției la fața locului. Această asistență include luarea măsurilor de precauție corespunzătoare în temeiul legislației naționale, în special pentru protejarea dovezilor.
8. Comisia Europeană sau OLAF informează autoritățile din Republica Moldova cu privire la rezultatul acestor controale și inspecții. În special, Comisia Europeană sau OLAF raportează, în cel mai scurt timp posibil, autorităților competente din Republica Moldova orice faptă sau suspiciune de neregulă de care a luat cunoștință în cursul efectuării controlului sau a inspecției la fața locului.

NG

N. A.

9. Fără a aduce atingere aplicării legislației penale a Republicii Moldova, Comisia Europeană poate impune măsuri și sancțiuni administrative persoanelor juridice sau fizice din Republica Moldova care participă la implementarea unui program sau a unei activități în conformitate cu legislația Uniunii Europene.

10. În scopul punerii în aplicare corespunzătoare a prezentului articol, Comisia Europeană sau OLAF și autoritățile competente din Republica Moldova fac schimb periodic de informații și, la cererea uneia dintre părțile la prezentul acord, se consultă reciproc.

11. Pentru a facilita un schimb de informații și o cooperare eficientă cu OLAF, Republica Moldova desemnează un punct de contact.

12. Schimburile de informații dintre Comisia Europeană sau OLAF și autoritățile competente din Republica Moldova se desfășoară ținând seama în mod corespunzător de cerințele de confidențialitate. Datele cu caracter personal incluse în schimbul de informații se protejează în conformitate cu normele aplicabile.

13. Autoritățile din Republica Moldova cooperează cu Parchetul European pentru a-i permite acestuia să își îndeplinească sarcina de a-i investiga, a-i urmări și a-i aduce în fața justiției pe autorii infracțiunilor care aduc atingere intereselor financiare ale Uniunii, precum și pe complicii acestora, în conformitate cu legislația aplicabilă.

Articolul 3

Recuperarea creanțelor și executarea silită

1. Deciziile adoptate de Comisia Europeană cu scopul de a impune o obligație pecuniară persoanelor fizice sau juridice, altele decât statele, în legătură cu orice creanțe rezultate din programul LIFE, constituie titluri executorii în Republica Moldova. Ordinul de executare silită este anexat deciziei, fără nicio altă formalitate decât o verificare a autenticității deciziei de către autoritatea națională desemnată în acest scop de Guvernul Republicii Moldova. Guvernul Republicii Moldova face cunoscută Comisiei și Curții de Justiție a Uniunii Europene autoritatea națională pe care o desemnează în acest scop. În conformitate cu articolul 4 din prezenta anexă, Comisia Europeană are dreptul să notifice aceste decizii executorii direct persoanelor fizice cu reședința în Republica Moldova și entităților juridice stabilite în Republica Moldova. Executarea silită se realizează în conformitate cu dreptul Republicii Moldova și cu regulamentul de procedură din Republica Moldova.

2. Hotărârile și ordonanțele Curții de Justiție a Uniunii Europene pronunțate în aplicarea unei clauze compromisorii cuprinse într-un contract sau acord în legătură cu programele, activitățile, acțiunile sau proiectele Uniunii sunt executorii în Republica Moldova în același mod ca deciziile Comisiei Europene menționate la alineatul (1).

3. Curtea de Justiție a Uniunii Europene are competența de a examina legalitatea deciziilor Comisiei menționate la alineatul (1) și de a suspenda executarea lor. Cu toate acestea, plângerile privind executarea neregulamentară sunt de competența instanțelor din Republica Moldova.

Articolul 4
Comunicare și schimb de informații

Instituțiile și organismele Uniunii Europene implicate în implementarea programului LIFE sau care exercită un control asupra acestuia au dreptul de a comunica direct, inclusiv prin sisteme de schimburi electronice, cu orice persoană fizică cu reședința în Republica Moldova sau cu orice entitate juridică stabilită în Republica Moldova care primește fonduri din partea Uniunii, precum și cu orice terț implicat în execuția fondurilor Uniunii care își are reședința sau este stabilit în Republica Moldova. Aceste persoane, entități și părți pot transmite direct instituțiilor și organismelor Uniunii Europene toate informațiile și documentele relevante pe care au obligația să le transmită în temeiul legislației Uniunii Europene aplicabile programului Uniunii sau în temeiul contractelor ori al acordurilor încheiate în vederea implementării programului.

MG

N.A.